

زندگانی پیامبر اسلام ﷺ

مؤلف:

مولانا سید ابوالحسن ندوی

مترجم:

یاسین عبدی

سرشناسه: ندوی، ابوالحسن علی ۱۹۱۳ م.

عنوان قرارداد: السیره النبویه، فارسی

عنوان و نام پدیدآور: زندگانی پیامبر اسلام / مؤلف سید ابوالحسن ندوی؛ مترجم یاسین عبدی

مشخصات نشر: مشهد؛ حافظ ابرو، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۶۳۲ ص

شابک: ۲-۴۵-۵۸۳۷-۵۸۲۷-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: محمد(ص)- پیامبر اسلام - ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق- سرگذشت‌نامه

شناسه افزوده: عبدی، یاسین ۱۳۶۳، مترجم

رده بندی د.ک: ۱۳۹۲ ۹۰۴۱ س ۴ ن ۹/۲۲ BP

رده بندی یو.ی: ۲۹۷/۹۳

شماره کتابخانه ملی: ۳۴۰۷۱۷۴

- کتاب: زندگانی پیامبر اسلام (ص)
- مؤلف: مولانا سید ابوالحسن ندوی
- مترجم: یاسین عبدی
- ناشر: حافظ ابرو
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳
- تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه
- تعداد صفحه: ۶۳۲
- شابک: ۲-۴۵-۵۸۳۷-۵۸۲۷-۶۰۰-۹۷۸
- چاپخانه: دقت
- قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ

مرکز پخش: تایباد - خیابان شهید رجایی - کتابفروشی سنت

تلفن ۰۹۱۵۱۲۶۱۳۹۹-۰۵۲۹۴۲۳۵۳۱۰

فهرست مطالب

۲۱	سخن مترجم
۲۷	مقدمه‌ی دکتر یوسف قرضاوی
۳۳	مقدمه‌ی نگارنده بر چاپ یکم
۴۵	مقدمه‌ی چاپ یازدهم
۴۷	سخن ناشر
	بخش یکم: دوران جاهلی -
۵۱	گذری اجمالی بر اوضاع دین‌شناختی سده‌ی ششم میلادی
۵۱	آیین یهودیت
۵۳	آیین مسیحیت
۵۵	آیین زرتشت
۵۷	آیین بودایی
۵۷	آیین برهمایی
۵۹	عربان جاهلی
۶۱	گذری اجمالی بر اوضاع جامعه‌شناختی و سیاسی سده‌ی ششم میلادی

- ۶۱.....امپراطوری روم شرقی
- ۶۳.....امپراطوری ساسانیان
- ۶۷.....هند
- ۷۰.....اروپاییان
- ۷۱.....شبه جزیره ی عربستان
- ۷۶.....تاریکی مطلق و یأس کشنده
- ۷۶.....گذری کوتاه به دوران جاهلی
- ۷۷.....فراگیر شدن فساد

بخش دوم: قبل از بعثت

- ۸۱.....جراحی بعثت پیامبر ﷺ در شبه جزیره ی عربستان
- ۹۵.....روزگار تاریکی و ناامیدی
- ۹۷.....نیاز به پیامبر جدید
- ۱۰۱.....سیمای شبه جزیره پیش از بعثت
- ۱۰۱.....مرزهای جغرافیایی جزیره
- ۱۰۲.....زیست بوم جزیره
- ۱۰۳.....مراکز تمدن و فرهنگ جزیره
- ۱۰۴.....تبارشناسی عربان
- ۱۰۵.....وحدت زبانی
- ۱۰۶.....جایگاه شبه جزیره در تاریخ ملل و ادیان
- ۱۰۸.....شبه جزیره و ادیان آسمانی
- ۱۱۰.....اسماعیل علیهما السلام در مکه
- ۱۱۳.....خاندان قریش
- ۱۱۴.....دودمان قصی بن کلاب
- ۱۱۴.....بنی هاشم

- ۱۱۵..... پیدایش بت پرستی در مکه.
- ۱۱۸..... حادثه‌ی فیل.
- ۱۱۸..... جایگاه کعبه نزد قریش.
- ۱۲۱..... داستان فیل و درس‌های آن.
- ۱۲۳..... **مکه در آستانه‌ی بعثت**.
- ۱۲۳..... مکه شهری بزرگ و نه روستا.
- ۱۲۵..... مکه‌ی جدید.
- ۱۲۶..... برنامه‌ریزی مدیریت شهری مکه.
- ۱۲۷..... تجارت، واردات و صادرات مکه.
- ۱۲۹..... اقتصاد و واحدهای پولی.
- ۱۳۰..... اشراف قریش.
- ۱۳۱..... صنعت، فرهنگ و ادب مکه.
- ۱۳۳..... توان جنگی و نظامی.
- ۱۳۴..... مکه پایتخت مذهبی و اجتماعی شبه جزیره.
- ۱۳۴..... اوضاع اخلاقی.
- ۱۳۵..... اوضاع دینی.
- ۱۳۷..... **از تولد تا بعثت**.
- ۱۳۷..... عبدالله و آمنه.
- ۱۳۷..... تولد و تبار.
- ۱۳۸..... رویدادهای خارق‌العاده.
- ۱۳۹..... شیرخوارگی.
- ۱۴۱..... درگذشت پدر و مادر و عبدالمطلب و کفالت ابوطالب.
- ۱۴۳..... ماجرای بحیرای راهب.
- ۱۴۶..... نمونه‌ی تعصب دینی و زیاده‌روی در توهم.

۱۵۰.....	تربیت ربانی
۱۵۱.....	ازدواج با خدیجه
۱۵۲.....	بنیان کعبه و مهار فتنه
۱۵۳.....	حلف الفضول
۱۵۴.....	نگرانی عمیق

بخش سوم: بعد از بعثت

۱۵۹.....	از بعثت تا هجرت
۱۵۹.....	طلوع صبح بدلت
۱۶۰.....	در غار حراء
۱۶۰.....	فرود آمدن پیام پیامبری
۱۶۱.....	اسلام و اخلاق خدیجه
۱۶۲.....	اسلام علی و زید بن حارثه
۱۶۲.....	اسلام ابوبکر و نقش تبلیغی وی
۱۶۲.....	اسلام برخی بزرگان قریش
۱۶۳.....	اعلام اسلام بر بلندای کوه صفا
۱۶۵.....	دشمنی‌های قریش و مهربانی‌های ابوطالب
۱۶۶.....	گفتگوی پیامبر ﷺ و ابوطالب
۱۶۶.....	پاسخ پیامبر ﷺ به ابوطالب
۱۶۷.....	تعذیب مسلمانان توسط قریش
۱۷۰.....	آزار و اذیت پیامبر ﷺ توسط مشرکان
۱۷۱.....	ضرب و شتم ابوبکر صدیق
۱۷۳.....	حیرت قریش در مواجهه با پیامبر ﷺ
۱۷۴.....	قساوت قریش در آزار پیامبر ﷺ
۱۷۴.....	اسلام حمزه بن عبدالمطلب

- ۱۷۵.....مذاکره‌ی عتبه و پیامبر ﷺ
- ۱۷۷.....هجرت به حبشه
- ۱۷۸.....تعقيب مهاجران حبشه
- ۱۷۹.....معرفی اسلام و جاهليت از زبان جعفر برای نجاشی و اطرافیان
- ۱۸۱.....ناکامی فرستادگان قریش
- ۱۸۲.....اسلام عمر بن خطاب ؓ
- ۱۸۵.....تحریم‌های اقتصادی و اجتماعی
- ۱۸۵.....شعب ابی طالب
- ۱۸۶.....نقض پیمان‌نامه و ایان تحریم
- ۱۸۷.....وفات خدیجه و ابوطالب
- ۱۸۷.....اثرات قرآن بر دل‌های پاک
- ۱۸۹.....رفتن به طائف
- ۱۸۹.....اوضاع جامعه‌شناختی طائف
- ۱۹۴.....پیامبر ﷺ در طائف
- ۱۹۷.....اسراء و معراج
- ۱۹۹.....فرض شدن نماز
- ۲۰۰.....رایزنی‌های پیامبر ﷺ برای نشر اسلام
- ۲۰۰.....مشکلات مسلمان بودن

بخش چهارم: بعد از هجرت

- ۲۰۵.....هجرت به مدینه
- ۲۰۵.....آغاز مسلمان شدن انصار
- ۲۰۶.....بیعت عقبه‌ی اول
- ۲۰۶.....علل گرویدن انصار به اسلام
- ۲۱۰.....ویژگی‌های مدینه‌ی منوره (یثرب)

- ۲۱۲..... انتشار اسلام در مدینه
- ۲۱۳..... بیعت عقبه‌ی دوم
- ۲۱۴..... اجازه‌ی هجرت به مدینه
- ۲۱۶..... توطئه‌ی قریش
- ۲۱۸..... هجرت پیامبر ﷺ به مدینه
- ۲۱۹..... تناقض شکفت
- ۲۱۹..... درسی از هدایت پیامبر ﷺ
- ۲۲۰..... در راه عار
- ۲۲۱..... امدادهای غیبی
- ۲۲۲..... لحظه‌ی سرنوشت‌ساز ریخ
- ۲۲۳..... اندوه مدار که خدا با ماست
- ۲۲۳..... ماجرای سراقه
- ۲۲۴..... پیش‌گویی پیامبر برای سراقه
- ۲۲۵..... ماجرای ام‌معبد
- ۲۲۷..... سیمای مدینه در آستانه‌ی هجرت
- ۲۲۷..... تفاوت‌های جامعه‌شناختی مکه و مدینه
- ۲۲۷..... یهودیان
- ۲۳۸..... اوس و خزرج
- ۲۴۰..... اوضاع طبیعی
- ۲۴۲..... اوضاع دینی و اجتماعی
- ۲۴۵..... وضعیت شهری و اقتصادی
- ۲۵۰..... وضعیت دشوار پیش‌روی پیامبر ﷺ در مدینه
- ۲۵۳..... پیامبر ﷺ در مدینه
- ۲۵۳..... استقبال مدینه از پیامبر ﷺ

- ۲۵۶.....مسجد قبا و نخستین نماز جمعه در مدینه
- ۲۵۶.....در خانه‌ی ابویوب انصاری رضی الله عنه
- ۲۵۷.....بنای مسجد و خانه‌ها
- ۲۵۹.....پیمان برادری میان مهاجرین و انصار
- ۲۶۰.....میثاق حقوق میان مسلمانان و سازش با یهود
- ۲۶۱.....تشریع اذان
- ۲۶۱.....پیدایش نفاق و منافقان در مدینه
- ۲۶۵.....آغاز دشمنی‌های یهودیان
- ۲۶۹.....تغییر قبله
- ۲۷۱.....تحرکات قریش علیه مسلمانان در مدینه
- ۲۷۳.....اجازه برای نبرد
- ۲۷۴.....سریه‌ی عبدالله بن جحش
- ۲۷۷.....غزوه‌ی ابواء
- ۲۷۷.....فرض شدن روزه
- ۲۷۹.....نبرد تعیین‌کننده‌ی بدر
- ۲۷۹.....اهمیت نبرد بدر
- ۲۸۱.....بلندهمتی و هماهنگی انصار
- ۲۸۳.....رقابت جوانان برای جهاد و شهادت
- ۲۸۴.....تفاوت‌های دو لشکر در شمارگان و توان
- ۲۸۵.....وامرهم شوری بینهم
- ۲۸۶.....فرماندهی پیامبر ﷺ
- ۲۸۶.....آماده‌ی نبرد
- ۲۸۷.....دعای پیامبر ﷺ در روز بدر
- ۲۸۸.....شناخت و افق دید پیامبر ﷺ

- ۲۸۸..... نبرد ایدئولوژی‌ها
- ۲۸۹..... صحنه‌ی کارزار و بالاگرفتن نبرد
- ۲۸۹..... نخستین شهید
- ۲۹۰..... رقابت در جهاد
- ۲۹۱..... فتح المین
- ۲۹۲..... دستاوردهای معرکه‌ی بدر
- ۲۹۳..... برتری برادری ایمانی بر برادری نسبی
- ۲۹۳..... رفتار مسلمانان با اسیران بدر
- ۲۹۴..... بهای آزادی اسیران بدر
- ۲۹۵..... غزوه‌ها و سریه‌های میان بدر و احد
- ۲۹۵..... غزوه‌ی سویق
- ۲۹۶..... بیرون‌راندن بنی قینقاع
- ۲۹۷..... قتل کعب بن اشرف
- ۲۹۹..... غزوه‌ی احد
- ۳۰۱..... در میدان احد
- ۳۰۱..... رقابت میان هم‌سالان
- ۳۰۲..... شروع معرکه
- ۳۰۲..... شهادت حمزه و مصعب رضی الله عنهما
- ۳۰۳..... پیروزی مسلمانان
- ۳۰۳..... غنایم مرگ آفرین
- ۳۰۵..... شاهکارهای عشق و فدا شدن
- ۳۰۸..... مرکزیت دوباره‌ی مسلمانان
- ۳۱۰..... صبوری زنی با ایمان
- ۳۱۰..... چگونگی دفن شهدای احد و مصعب بن عمیر رضی الله عنهما

- ۳۱۱..... اینارزنی برای پیامبر ﷺ
- ۳۱۱..... تعقیب دشمن
- ۳۱۲..... تربیت نفوس مسلمانان
- ۳۱۴..... عشق به محمد ﷺ
- ۳۱۶..... حادثه‌ی بثر معونه
- ۳۱۶..... عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد
- ۳۱۷..... بیرون راندن بنی نضیر
- ۳۱۹..... غزوه‌ی ذات رقاء
- ۳۱۹..... ناجی تو کیست؟
- ۳۲۰..... غزوه‌ی بدر الآخره
- ۳۲۱..... نبود احزاب
- ۳۲۲..... حکمت، گمشده‌ی مؤمن
- ۳۲۳..... تعاون و مساوات مسلمانان
- ۳۲۴..... اسلام در تنگنا و محاصره
- ۳۲۵..... معجزات پیامبر ﷺ در غزوه‌ی خندق
- ۳۲۷..... یورش دشمن از هر سو
- ۳۲۸..... میان قهرمان اسلام و قهرمان جاهلی
- ۳۲۹..... تشویق فرزند از سوی مادر برای جهاد و شهادت
- ۳۲۹..... لشکریان آسمان‌ها و زمین از آن خداست
- ۳۳۲..... غزوه‌ی بنی قریظه
- ۳۳۳..... پیمان‌شکنی بنی قریظه
- ۳۳۵..... به‌سوی بنی قریظه
- ۳۳۶..... توبه و پشیمانی ابولبابه
- ۳۳۷..... داوری سعد بن معاذ رضی الله عنه

- ۳۳۸..... داوریی موافق با آیین یهود
- ۳۴۱..... گذشت از ستم گران و یاری ستم دیدگان
- ۳۴۳..... غزوه‌ی بنی مصطلق و ماجرای افک
- ۳۴۵..... داستان افک
- ۳۵۱..... صلح حدیبیه
- ۳۵۱..... رؤیای پیامبر ﷺ و آماده‌سازی مسلمانان برای ورود به مکه
- ۳۵۲..... به سوی مکه
- ۳۵۳..... بیم قرآن از ورود مسلمانان به مکه
- ۳۵۳..... آزمون عشق و وفا
- ۳۵۴..... بیعت رضوان
- ۳۵۵..... میانجی‌ها و رایزنی
- ۳۵۶..... پیمان آتش‌بس
- ۳۵۶..... حکمت، بردباری و نرمش
- ۳۵۷..... صلح و امتحان
- ۳۵۸..... امتحان مسلمانان در صلح و بازگشت به مدینه
- ۳۵۹..... عسی آن تکره‌ها شیئا و هو خیر لکم
- ۳۶۰..... چگونگی تحول صلح به فتح
- ۳۶۳..... اسلام خالد بن ولید و عمرو عاص
- ۳۶۵..... فراخوانی شاهان و فرمانروایان به اسلام
- ۳۶۵..... دعوت و حکمت
- ۳۶۶..... شاهانی که پیامبر ﷺ برای آن‌ها نامه فرستاد
- ۳۶۹..... نکات حکیمانه‌ی نامه‌های پیامبر ﷺ به شاهان
- ۳۷۳..... جایگاه شاهانی که پیامبر ﷺ برای آن‌ها نامه نوشت
- ۳۷۴..... هراکلیوس اول، قیصر روم

- ۳۷۶..... خسرو پرویز دوم
- ۳۷۸..... مقوقس
- ۳۸۰..... نجاشی
- ۳۸۲..... برخورد شاهان با نامه‌های پیامبر ﷺ
- ۳۸۴..... گفتگوی هراکلیوس و ابوسفیان
- ۳۸۷..... آریسی‌ها که بودند؟
- ۳۹۲..... نامه‌هایی به امرای عرب
- ۳۹۳..... غزوه‌ی بنی‌لحاح و غزوه‌ی قرد
- ۳۹۵..... غزوه‌ی خیبر
- ۳۹۵..... جایزه‌ای از سوی خدا
- ۳۹۶..... سپاه ایمان و فرماندهی پیامبر ﷺ
- ۳۹۸..... فرمانده پیروز
- ۳۹۹..... نبرد شیر اسلام و قهرمان یهود
- ۳۹۹..... ماجرای چوپان یهودی
- ۴۰۰..... بادیه نشین شهادت طلب
- ۴۰۱..... شروط ماندن در خیبر
- ۴۰۲..... تسامح دینی اسلام
- ۴۰۳..... بازگشت جعفر بن ابی طالب
- ۴۰۳..... توطئه‌ی شوم یهود
- ۴۰۴..... پیامدهای معرکه‌ی خیبر
- ۴۰۵..... فتوح و غنائم
- ۴۰۶..... عزت و قناعت مهاجرین
- ۴۰۷..... عمره‌ی قضاء
- ۴۰۷..... رقابت در حضانت و تربیت دختران و برابری حقوق مسلمانان

- ۴۰۹..... غزوه ی مؤته
- ۴۰۹..... شکنجه و قتل سفیر مسلمانان
- ۴۱۰..... ورود سپاه اسلام به روم
- ۴۱۰..... سخنان عبدالله بن رواحه رضی الله عنه
- ۴۱۱..... جولان گاه شیران و جان باختگان
- ۴۱۲..... فرماندهی حکیمانه ی خالد
- ۴۱۴..... طیار ذوالجناحین
- ۴۱۴..... عواطف انبی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم
- ۴۱۴..... پیروزمندان به گریختگان
- ۴۱۵..... بین مؤته و فتح مکه
- ۴۰۹..... فتح مکه
- ۴۱۷..... زمینه های فتح مکه
- ۴۱۸..... پیمان شکنی بنی بکر و قریش
- ۴۱۹..... کمک خواهی خزاعه از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم
- ۴۲۰..... برائت ذمه و اقامه ی حجت
- ۴۲۰..... تلاش قریش برای تجدید میثاق با پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم
- ۴۲۰..... ترجیح پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بر پدران و فرزندان
- ۴۲۱..... حیرت و ناکامی ابوسفیان
- ۴۲۲..... آمادگی برای فتح مکه و ماجرای نامه ی حاطب بن بلتعنه
- ۴۲۴..... بخشش ستم گر
- ۴۲۵..... ابوسفیان در دستان پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم
- ۴۲۶..... فرمان عفو عمومی
- ۴۲۶..... ابوسفیان در برابر کاروان فتح
- ۴۲۷..... ورودی فروتنانه نه فاتحانه

- ۴۲۸.....مهربانی نه حماسه
- ۴۲۹.....زد و خوردهایی اندک
- ۴۳۰.....پاک سازی حرم از بتان
- ۴۳۰.....روز نیکی و وفا
- ۴۳۱.....آیین توحید و وحدت
- ۴۳۲.....پیامبر محبت و مهربانی
- ۴۳۳.....عدم تبعیض در اجرای حدود
- ۴۳۴.....عفو دشمنان که نوز
- ۴۳۵.....گفتگوی پیامبر ﷺ و هند، عتبه
- ۴۳۶.....نگرانی انصار
- ۴۳۶.....ماجرای فضاله و پیامبر ﷺ
- ۴۳۷.....زدودن نشانه های جاهلیت و بت پرستی
- ۴۳۸.....دستاوردهای فتح مکه
- ۴۳۹.....امیر جوان
- ۴۴۱.....غزوه ی حنین
- ۴۴۱.....تلاش ناکام دیگر
- ۴۴۱.....اجتماع هوازن
- ۴۴۲.....روز گاری بازگشت بت پرستی
- ۴۴۳.....در وادی حنین
- ۴۴۴.....سرزنش های دشمنان و ترلز افراد ضعیف الایمان
- ۴۴۴.....پیروزی و آرامش
- ۴۴۷.....آخرین نبرد علیه اسلام و مسلمانان
- ۴۴۷.....نبرد اوطاس
- ۴۴۹.....غزوه ی طائف

- ۴۴۹..... بازماندگان ثقیف
- ۴۴۹..... محاصره‌ی طائف
- ۴۵۰..... مهربانی در میدان نبرد
- ۴۵۰..... پایان محاصره
- ۴۵۱..... دستاوردهای حنین
- ۴۵۱..... محبت و ایثار انصار
- ۴۵۲..... بازگرداندن اسیران به هوازن
- ۴۵۳..... مهربانی و کرم
- ۴۵۴..... عمره‌ی جمع
- ۴۵۴..... پرستش گران و نه خشنود
- ۴۵۵..... عدم سازش با بت‌پرستی
- ۴۵۶..... اسلام کعب بن زهیر
- ۴۵۷..... **معرکه‌ی تبوک**
- ۴۵۷..... علل و اثرات روانی معرکه‌ی تبوک
- ۴۶۱..... تاریخ نبرد تبوک
- ۴۶۲..... رقابت یاران پیامبر ﷺ برای جهاد در راه خدا
- ۴۶۳..... حرکت سپاه به سوی تبوک
- ۴۶۴..... بیم‌ناک بودن عربان از رومیان
- ۴۶۵..... صلح پیامبر ﷺ با فرمانروای اَیله
- ۴۶۵..... بازگشت پیامبر ﷺ به مدینه
- ۴۶۶..... درگذشت یک سرباز
- ۴۶۶..... ماجرای کعب بن مالک
- ۴۷۱..... جنگ‌های پیامبر ﷺ در یک نگاه
- ۴۷۴..... نخستین حج در اسلام

عام الوفود.....	۴۷۵
مدینه در استقبال هیأت ها	۴۷۵
گفتگوی پیامبر ﷺ و یک مشرک	۴۸۱
وجوب زکات و صدقات	۴۸۳
حجه الوداع.....	۴۸۵
حجه الوداع.....	۴۸۵
ارزش تبلیغی و تربیتی حجه الوداع.....	۴۸۵
ثبت جزئیات حج پیامبر ﷺ	۴۸۶
حج پیامبر ﷺ	۴۸۶
خطبه‌ی پیامبر ﷺ در حجه الوداع	۴۹۲
خطبه‌ی پیامبر ﷺ در روزهای انیام التوبه	۴۹۳
وفات پیامبر ﷺ	۴۹۷
کمال دین و نزدیکی دیدار	۴۹۷
شوق وصال محبوب و وداع با جهان فانی	۵۰۰
آخرین سریه	۵۰۲
اهتمام به فرستادن اسامه رضی الله عنه	۵۰۲
هشدار درباره‌ی تکبر	۵۰۳
زندگی زاهدانه	۵۰۳
اهتمام به نماز و امامت ابوبکر رضی الله عنه	۵۰۴
خطبه‌ی خداحافظی	۵۰۵
سفارش درباره‌ی انصار	۵۰۵
آخرین نگاه	۵۰۶
هشدار پیامبر ﷺ درباره‌ی قبرپرستی	۵۰۷
سفارش آخر	۵۰۷

- ۵۰۹..... ماترک پیامبر ﷺ
- ۵۱۰..... یاران در برابر وفات پیامبر ﷺ
- ۵۱۱..... موضع قاطع ابوبکر صدیق رضی الله عنه
- ۵۱۲..... بیعت با ابوبکر رضی الله عنه
- ۵۱۲..... وداع با پیامبر ﷺ
- ۵۱۵..... همسران، فرزندان و نوادگان پیامبر ﷺ
- ۵۱۵..... همسران پیامبر ﷺ
- ۵۱۷..... درنگی در عدد زوجات پیامبر ﷺ
- ۵۲۲..... فرزندان و راده گان پیامبر ﷺ
- ۵۲۳..... تفاوت پیامبر و رهبر سیاسی
- ۵۲۷..... اخلاق و شمایل پیامبر ﷺ
- ۵۲۷..... صفات انسانی و اخلاقی
- ۵۳۰..... پیامبر و خداوند خالق
- ۵۳۲..... زهد و دنیاگرایی پیامبر ﷺ
- ۵۳۶..... پیامبر و مردم
- ۵۴۰..... اعتدال سرشت و سلامت ذوق
- ۵۴۲..... پیامبر با خانواده و فرزندان
- ۵۴۳..... پیامبر و خویشاوندان
- ۵۴۵..... عواطف انسانی پیامبر ﷺ
- ۵۴۸..... خردمندی و جوانمردی پیامبر ﷺ
- ۵۵۲..... پاس داشت دین و آموزه های آن
- ۵۵۴..... فروتنی پیامبر ﷺ
- ۵۵۸..... مهربانی فراگیر پیامبر ﷺ
- ۵۶۱..... محمد؛ انسان کامل و الگویی برای بشریت

- ۵۶۵ **ارمغان‌های جاویدان پیام پیامبر**
- ۵۶۸ ارزش‌گزاری کمی و کیفی مهربانی جهان و انسان هم‌زمان با بعثت پیامبر ﷺ
- ۵۷۰ بعثت پیامبر و جهانی در پرتگاه نابودی
- ۵۷۲ نقش پیامبران در سعادت بشر
- ۵۷۵ جهان در لبه‌ی پرتگاه
- ۵۸۱ **ارمغان‌های پیام پیامبر ﷺ به جهان جدید**
- ۵۸۱ ارمغان‌های شش‌گانه‌ی پیام پیامبر ﷺ و تأثیرات آن بر تاریخ بشر
- ۵۸۲ عقیده و جهان‌بینی توحیدی
- ۵۸۴ تعیین مبدأ وحدت انسان و مسوولیت بشر
- ۵۸۷ اعلام کرامت انسانی
- ۵۹۰ مبارزه با ناامیدی و ایجاد انگیزه
- ۵۹۶ توحید (آشتی دادن) دین و دنیا
- ۶۰۱ تعیین غایت در حوزه‌های عمل و مبارزه
- ۶۰۳ **زایش جهان نو و انسان نو**
- ۶۰۷ **پیوست‌ها**
- ۶۰۷ پیوست یکم
- ۶۰۷ متن منشور و میثاق مدینه
- ۶۱۳ پیوست دوم
- ۶۱۳ غزوات پیامبر ﷺ
- ۶۱۷ سریده‌ها
- ۶۲۵ **کتاب‌نامه**

سپاس بی‌کران خدای را، که مشعر هدایت به مبارک دستان نامورترین بزرگان بشری تاریخ، حبیب رب و امین وحی، محمد ﷺ برافروخت تا کشتی بشریت را از بیم موج زندگانی دنیا به ساحل رستگاری و فلاح ایمن ناخدا، را به بن رهنمون باشد. پیام‌آور استواری که سهمگین گردباد گذشت زمان را از آرای آن نست که بر پیامش غبار کهنگی برنشانند و پیوسته زندگانی، پیام و دین او دوران‌ساز خواهد بود. بر او و خاندان و یاران و بر آنان که راه ایشان را به نیکی رهپویی می‌کنند. برود باد.

* * *

از زمانی که ترجمه‌ی این اثر را آغاز نمودم بر آن بودم که با پایان یافتن کار به رسم مترجمان دیباچه‌ای بر آن بنگارم اما اینک که به توفیقات خداوندی کار ترجمه پایان یافته است ساعت‌ها و بلکه چندین روز است هر چه اندیشه می‌کنم قلم در دستانم خشکیده و درمانده‌ام که چه بنویسم از کسی که پرنده‌ی خیال و اندیشه‌ی شاعران، ادیبان، فیلسوفان و مصلحان بشری و... بر آستان و در آسمان عظمت او وامانده است؛ تا آن‌جا که سلطان سخن

در ثنای آن درمانده و گوید چه نعت پسندیده گویم تو را علیک السلام ای نبی والسلام! از این مهم دم فرو می‌بندم که مرا مجال برگشودن در آن نیست و اندکی از نیاز بشر و جامعه‌ی به اصطلاح مدرن به پیامبر رحمت و مهربانی‌ها با خوانندگان گرمی سخن خواهم گفت.

بی‌تردید برای ما و جامعه‌ای که در آن زیست می‌کنیم بنیادی‌ترین نیاز، عامل بودن به سیره‌ی نبوی ﷺ است. شاید در نگاه نخست از منظر برخی کسان چنین سخنی قاطعانه اندکی شگفت و حتی گزاف باشد چه آن‌که شوربختانه علی‌رغم قلم‌فرسایی‌هایی که در گذر زمان در حواله‌ی سیره‌ی پیامبر ﷺ شده؛ اما هنوز که هنوز است سیره‌ی نبوی امری مبهم و وادبی رازآلود بوده و همین امر نیز از جمله بزرگ‌ترین زیان‌های نظری و عقیدتی ما مسلمانان است.

در جامعه‌ی ما سیره، شخصیت و منش پیامبر هنوز آن‌چنان که بایسته است و عقیده و جهان‌بینی مسلمانی حکم و اقتدار می‌نماید؛ تبیین، تحلیل و واکاوی نشده است. سخن به درازا نبرم جمله سخن در این سطح این است که در این عصر کنونی که با عنوان عصر مدرن نام گرفته است بیش از هر زمان دیگری نیاز به پیامبر، شخصیت و منش وی احساس و ضرور می‌نماید. موضوعیت این مهم به طور کلی برای عموم جهان و مردمان آن و به طور ویژه نیز برای کشورها و جوامع اسلامی و مسلمانان، آن‌ها که ان امر سنتی و امر مدرن سرگردان مانده‌اند، دو چندان است. این جوامع از سنت‌های خرد گسته‌اند اما مدرن نیز نشده‌اند، از همین رو در این فضای پریشان، مشوش و بی‌هنجار، نیازمند پیامبر هستند، پیامبری که گرچه خاتم است اما سیره، شخصیت و منش وی هیچ‌گاه خاتمیت نیافته و هم‌چنان دوران‌ساز است و خرد خردمندان را به تکاپو و حیرت واداشته است.

تقدس‌زدایی مدرن از صور بنیادین زندگی انسانی، بیش از آن‌که موجبات مدرن شدن آن را فراهم آورده باشد، به گونه‌ای بی‌انفصال جوامع انسانی را تهی ساخته است. این مدرنیزاسیون، چه در عرصه‌ی ظاهری مانند معماری شهرها و چه در پاره‌ای از

سوگیری‌های نظری، هویت قدسی را از ذات زیستی انسان‌ها به هویتی مدرن استحاله داده است و شگفتا که گویی همین گزاره مدرن خود می‌تواند سرپوشی بر شکست‌ها و لعباتی برناکامی‌های انسان معاصر باشد.

به طور طبیعی دستاوردهای مدرنیته اگر چه در ابعاد تکنولوژیکی به سهل‌تر شدن سازوکار زندگی انسانی انجامیده اما همین صور تکنولوژیک، چنان بت هیمنه و تفوقی بر روح انسان مستولی کرده است که گویا دیگر ماورایی جز آن در کار نیست و هر چه هست همه در این ایزد نهفته است. در واقع یگانه‌سازی صور تکنولوژیک مدرنیته بسط ماهیت و هویتی را سرلوحه‌ی خوش قرار داده که در آن امر قدسی به‌سان وصله‌ی ناچسبی به چشم می‌آید که فقدان آن، گدازد پذیرش می‌نماید. این توت‌های مدرن که به جای این‌که ملجأ قبایل سنتی باشند، سمبل سگ‌تاهی مدرن‌اند و چنان در تنظیم و ساماندهی شالوده‌ی زیستی انسان، پراهمیت جلوه‌گر شده‌اند که منویت قدسی در آن جایگاه نیست و اصول و بنیادهای ایمانی نیز آن مرتبت را کسب نمی‌کنند.

در این میان اما سیره‌ی نبوی ﷺ به مثابه‌ی میری سن و تازه برای انسانی که از معنویت قدسی - نه آن پوشال‌های عرفانی نخ‌نمای شادی غربی - به دور افتاده، جلوه‌گری می‌کند. محمد ﷺ پیامبری است که می‌توان مستر او را امتدی یافت که ساماندهی و تنظیم روابط انسانی، اجتماعی، اقتصادی، اخلاقی و سیاسی را بر صورت مدرن را می‌آموزد. یکتاپرستی و توحیدی که محمد ﷺ مردمان را به سوی آن فرا می‌خواند در عین این‌که دربردارنده‌ی پذیرش فرمانروایی و فریادرسی خداوند خالق آمر است، در همان حال نیز هویت قدسی را در متن جامعه وارد و تزریق می‌کند. توحیدی که وی به آن فرا می‌خواند تنها یک محاوره‌ی روزمره‌ی دینی و یا پاره‌ای اذکار و اوراد نیست بلکه در پس همین اقرار به یگانگی و یکتایی خداوند خالق آمر گستره‌ی معناشناختی اصیل قدسی وجود دارد که متضمن معنا بخشی به پراتیک اجتماعی انسان است. این معنا بخشی نه

فقط در فرم بلکه در محتوای آرمانی، فرازمینی به صورت شگفت‌انگیزی یک سازمان عقلانی به زیست انسانی اعطا می‌کند.

شاید اگر در عصری که به مدرن شهر یافته است به سر نمی‌بردیم، ضرورت این سخن چندان احساس نمی‌شد و یا به عنوان دیگری چون نیاز به سیره نبوی در عصر سنت‌گرایی تغییر می‌یافت. چه، در قلمرو هر یک از این پارادیم‌های نظری یا دست‌کم برخی از وجوه آنان، سیره نبوی ﷺ اسیر در مهوریتی غریب می‌شود. این جاست که متدینان و ملامتان باید احساس مسئولیت کنند و به فراخور غنای تئوریک و دینی خود لعاب مدرن و رنگارهای سنتی را از سیره نبوی ﷺ بزدایند تا حقیقت و مقاصد دین آشکار شوند.

در این زمانه پر از هوکا بنیادگرایی و الحاد به سان دو نگرشی که هر دو تصویر و دورنمایی ستیزه‌جویانه از سیره نبوی ﷺ ارائه می‌دهند بازگشت به سیره نبوی به عنوان سرچشمه که ذات دین در آن تبلور است معیاری متعالی است که در آن پذیرش ساختارهای سیاسی مستبد و دیکتاتورمنش و نظام‌های اجتماعی ناعادلانه و سنت‌های ارتجاعی و الحاد جایگاهی نخواهند داشت.

از سویی دیگر رنج مضاعف زمانی خود را نشان می‌دهد که مشاهده می‌شود در حوزه‌های فکری، مجامع، محافل فرهنگی و آکادمیک کمتر از مترله‌ای به نام سیره نبوی ﷺ سخن به میان آورده می‌شود و سیره نبوی و قرآن حکم که لازم و ملزوم یکدیگرند به کناری نهاده شده و فلسفه‌های یونانی یا به اصطلاح اسلامی و یا عرفان‌های شرقی و غربی و شطحیات و شعریات این و آن معیار مسلمانی شده است و هر دم پرده‌ای بر پرتوهای درخشان حقایق و آموزه‌های اسلامی افکنده می‌شود.

به هر روی برای باورم سیره نبوی ﷺ می‌تواند نمایان‌گر مسیر جدیدی برای طی طریق در این جهان پرفتنه و آشوب و انسان پریشان و سرگردان و افسرده‌ی آن باشد و

گزاره‌های جلیله‌ی و ما ارسلناک الا رحمة للعالمین و ما ارسلناک الا مبشرا و نذیرا و... هنوز هم دلالت معنایی خود را نشان می‌دهند.

در مظلومیت پیامبر مهربانی‌ها و رحمت همین بس که حتی مجامع و محافل سنتی نیز که به طور طبیعی درصدد زنده نگه داشتن نام و یسار بزرگان و پیشوایان هستند از پیامبر ﷺ یاد نمی‌کنند و یا اگر هم یادی شود عناصر پویای آن را عقیم کرده و به سان لالایی و یا در مدح و اشعاری گاه همراه با خرافات و غلو و... خلاصه می‌کنند و به جای نقش آفرینی‌ها، آن در حوزه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، اخلاقی و... اوقات فراغت مردمان را با آن می‌گذرانند و گویا خداوند و پیامبرش به نیکی این دوران را وصف کرده‌اند که پیامبر شکوه‌کنان از برخورد مردمان با قرآن عرض می‌کند، پروردگارا! قوم من این قرآن را که وسیله‌ی سعادت و خوش بودن بود رها و از آن دوری کرده‌اند و از ترتیل و تدبیر و عمل بدان غافل شده‌اند و مهجورین قرآن را از آن جهت یادآور شدم که مادر مؤمنان گفت: اخلاق و منش پیامبر قرآن بود.

اثری که پیش‌روی شما خوانندگان گرامی قرار دارد ترجمه‌ی فارسی السیرة النبویة علامه سید ابوالحسن حسینی ندوی است که به حق یکی از بهترین اثری است که در این حوزه نگارش یافته است و نظر به دیباچه‌ی دکتر یوسف قرضاوی و توصیفات ایشان درباره‌ی اثر و نگارنده‌ی آن مترجم نیازی به سخن دوباره در این باره نمی‌بیند. پیشنهاد ترجمه‌ی این اثر از سوی آقای تیموری مدیر محترم نشر حافظ ابرو به مترجم ارایه شد و اکنون با توفیقات خداوندی کار ترجمه به پایان رسیده است. مترجم به رغم تلاشی که به عمل آورده، این احتمال را نفی نمی‌کند که لغزش یا کاستی در کار وجود داشته باشد. خوانندگان گرامی در صورت برخورد با چنین لغزش‌ها یا کاستی‌هایی بر مترجم خرده

نخواهند گرفت و از دیگر سو راهنمایی‌های خیرخواهانه‌ی خود را از او دریغ نخواهند داشت و موارد را به آگاهی ناشر محترم خواهند رساند.

جای آن دارد در این سطور از همسر مهربان و فداکارم که در همه احوال و به ویژه در ترجمه‌ی این اثر مرا مساعدت نمود و محیط را برایم فراهم آورد کمال سپاس و قدردانی را به عمل آورم.

کوتاه سخن آن‌که فروتنانه سر به آستان قدسی خداوند مهربان مهرورز فرود می‌آورم و اظهار می‌دارم بار خدایا! بلند پروازی کردم و دست به قلم بردم و درباره‌ی سیره‌ی پیامبر تو و آخرین رسولانت محمد ﷺ قلم‌فرسایی کردم بار خدایا این بلند پروازی را بر من ببخشای که تو غرور و غیمی و همچنان که با توفیقات مرا در طی ترجمه مؤید داشتی توفیقات را شامل چار و شش و اشتر و عموم انسان‌ها و خوانندگان گرامی گردان و آنان را نیز از این خوان کریمانه بهره‌مند ساز. بار خدایا! آمین.

اگر استغاثی آورد خدایا در متاع من

به خلاص ضمیر من پذیرا باش و مناش

یاسین عبدی

جوانرود - پاییز ۱۳۹۲